

همیشه‌ها

صفحه آخر

سال‌ها دل طلب جام‌جم از مای می‌کرد
و آنچه خود داشت زبیکانه تمنای می‌کرد

حافظ

■ حضرت امیر المؤمنین علی؛

کسی که ملازم قناعت باشد، فقر و ناداری اش زائل شود.

■ آذان ظهر: ۱۳:۱۱ ■ غروب آفتاب: ۲۰:۱۲
■ آذان مغرب: ۲۰:۲۴ ■ نیمه‌شب شرعی: ۰۰:۲۴
■ آذان صبح: ۴:۳۳ ■ طلوع آفتاب: ۶:۱۰

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■ مدیر مسئول: عبدال... گنجی
■ سردبیر: دانیال معمار

■ پذیرش آگهی:
تلفن: ۸۴۳۲۱۰۰۰

■ توزیع و اشتراک:
موسسه نشرگستر امروزین
تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰

■ چاپ: همشهری
تلفن: ۲۸۰۷۵۰۰۰

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (ج)، کوچه شهید سیدکمال فرینی، شماره ۱۴
کدپستی: ۴۵۹۴۶-۱۹۶۶۶-۱۹۶۶۶-۱۹۶۶۶
تلفن: ۳۳۰۳۳۰۰۰-۳۳۰۳۳۰۰۰-۳۳۰۳۳۰۰۰
نمبر: ۰۲۰-۴۶۰۶۷

■ همشهری: www.hamshahrionline.ir
■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

گربینویچ

رباعیات خیام، سرنخ یک قتل

آدلاید: پژوهشگری در استرالیا سرانجام پس از ۷۰ سال هویت مقتول‌ی ناشناس که تکه کاغذی با ترجمه انگلیسی رباعیات خیام را در جیبش داشت شناسایی کرد. این مرد که تا به حال یکی از معماهای مشهور قتل در جهان به شمار می‌آید در اول دسامبر سال ۱۹۴۸ جسدش در ساحل سامرتون شهر آدلاید در حالی کشف شد که یک نصف سیگار روی یقماش و عبارتی فارسی با حروف لاتین در جیبش بود. «تمام شد». آطور که رسانه‌های محلی گزارش کرده‌اند آن تکه کاغذ، کلمات پایانی کتاب رباعیات عمر خیام ترجمه ادوارد فیتزجرالد است. ابتدا کارآگاهان او را قربانی سروس‌های جاسوسی جنگ سرد می‌دانستند اما اکنون یک استاد دانشگاه با استفاده از تار موهای نگهداری شده مقتول در پایتانی پلیس موفق شد شناسنامه ژنتیکی (دی‌ان‌ای) «سامرتون من» را شناسایی کند. براساس یافته‌های این تیم دو نفره، مقتول ناشناس، کارل وب نام دارد. او نه یک جاسوس بلکه احتمالاً یک عاشق شکست خورده بوده است. کارل وب یازنی به نام دوروتی رابرتسون، از زبایی خدمات گردشگری کشور با

اول آخر

حمل مجاز در ختآن قطع شده توسط چارواداران مازندران ■ عکس: مهدی محبی‌بور

تقوم/ سالمرگ

بازمانده سینما

بهترین و مهم‌ترین فیلم تاریخ سینمای ما درباره موضوع فلسطین و قدس را ساخت. در این فیلم که بر اساس کتابی به نام «بازگشت

به حیفا» نوشته غسان کنفانی ساخته شده، سیف‌الله داد همزمان کارگردانی نویسنده‌گی فیلمنامه و تدوین فیلم بازمانده را بر عهده داشت؛ فیلمی بسیار خوش ساخت که تماشاسای آن هنوز هم می‌توانند جذاب باشد. اما به جز بازمانده، سیف‌الله داد فیلم دیگری را هم کارگردانی کرده: زیر باران و کانی‌مانگا که کانی‌مانگا هم مانند بازمانده از آثار شاخص سینمای ایران است. او اعتقاد داشت: «سینما هر چه فرهنگی‌تر و زاینده‌تر باشد، مردم با آن همراه‌ترند، جامعه امروز از سینما صرفاً سرگرمی نمی‌خواهد.»

سیف‌الله داد علاوه بر کارگردانی، تهیه‌کنندگی، تدوین و فیلمنامه‌نویسی، مسئولیت‌های دیگری هم بر عهده داشت؛ او بنیانگذار مؤسسه سینمایی سینا فیلم بود. همچنین بین سال‌های ۱۳۷۴ تا ۱۳۷۶ ریاست هیات‌مدیره خانه سینما را بر عهده داشت. او معاون امور سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۷۹ هم بود که برخی این دوره را از دوران طلایی سینمای ایران می‌دانند. او درباره تشکیل شورای عالی صنعت سینما در آن دوران توضیح می‌داد: «فلسفه تشکیل این شورا این بود که شرایطی فراهم شود تا در یک دوره ۵ساله دست‌اندر کاران سینما به خصوص آنهايي که در ساخت فیلم‌های خوب نقش دارند با مدیریت کلان سینما آشنا شوند و ظرف یک برنام ۵ساله بخش‌های مدیریتی غیر حاکمیتی را به تدریج تحویل بگیرند و در واقع این شورا وظیفه پارلمانی داشت.» سیف‌الله داد ۶ مرداد ۱۳۸۸ در حالی که ۵۳ سال بیشتر نداشت، به علت بیماری سرطان در بیمارستان مهر تهران درگذشت و پیکرش در قطعه هنرمندان به خاک سپرده شد.

جنون گرما

فاطمه عباسی
روزنامه‌نگار

رسانه‌ها خبر از جهنمی شدن هوای پخته تابستان می‌دهند، کولرها دیگر نفس ندارند، آب کم است و هر روز هم کمتر می‌شود، از آسفالت خیابان‌ها هم گرما بلند می‌شود، بادبزنها نوری دست‌ها تند تند می‌چرخند و مسافران تنها تقاضایشان از راننده تاکسی روشن کردن کولر بی‌جان ماشین است. تابستان با تمام توانش دارد قدرت‌نمایی می‌کند و ما داریم ذوب می‌شویم. نتیجه‌اش می‌شود گرم‌زدگی که شایع‌ترین عارضه روزهای گرم تابستان است، اما روزهای گرم سال، عارضه‌های خطرناک‌تری هم دارد که شاید تا به حال به گوش‌تان نخورده باشد؛ سکنه گرمایی. سکنه گرمایی، خطرناک‌ترین عارضه گرم‌زدگی است که می‌تواند منجر به مرگ هم بشود. بنابراین افرادی که دچار سکنه گرمایی می‌شوند، نیاز به اقدامات اورژانسی دارند و اگر روند درمان این قبیل افسرد به تأخیر بیفتد، خطر مرگ بیشتر می‌شود. علائم سکنه گرمایی عبارت است از بالا رفتن دمای بدن، خشکی و گدازگی پوست، نبض تند و قوی، سردرد شدید و سرگیجه، سستی و اختلال در کلام، تغییرات فشارخون و تشنج و از دست دادن هوشیاری. فردی از کمپرس یخ روی سر و گردن، زیر بغل و کشاله ران، از جمله اقدامات فوریتی برای این افراد است.

برای پیشگیری هم باید از ماندن زیر آفتاب مستقیم و جاهای خیلی گرم و بسته دوری کرد. اگر هم استید در این روزها از شهر دور شدنی به آب بزیند، حواستان به هشدارهای هواشناسی باشد. چراکه باران‌های موسمی باعث بالا آمدن آب رودخانه‌ها و سیلاب می‌شود و شنا کردن در این رودخانه‌ها ممکن است به غرق شدن منجر شود.

میگرن

کاجم تو باشی

عباسی محمدی

کلاغت می‌شوم، کاجم تو باشی
که حکم ناب اخراج تو باشی
روم فدراسیون توپ گردم
که شاید مهدی تاجم تو باشی

بگفتا بین این و آن اسیریم!

که بار «توسعه» در بر نگیریم...
نیود «پول» یا دوری «عرضه»؟
که خوشبختانه در هر دو فقیریم

میان سیف، سبلی را بیاورد

«کمی» گفتیم: «خیلی» را بیاورد
تورم با بیایانگرد آن کرد-
به جای قیس، لیلی را بیاورد

پشه گشتیم و تو یک یوز گشتی

مقیم پر قو هر روز گشتی
ببین مادر پی هر روز هستیم
تسوناگه آمدی، «پیروز» گشتی

بوک مارک

بدخواهی

کیگو هیگاشینو
روزهایتمادی این احساس را داشتیم که دمه دیگر که کارآگاه کاگا به دین من در بیمارستان بیاید، همه جواب‌هایی را که در جست‌وجویشان بود، به همراه خودش می‌آورد. طبق آنچه تابه‌حال از کارش دیده‌ام: آدم دقیق، با فکر و به‌طرز وحشتناکی سریع است. هر بار که چشم‌هایم را می‌بندم، می‌توانم صدای قدم‌هایش را تصور کنم که دارد به سرعت نزدیک می‌شود. وقتی به رابطه هاتسومی و من پی برد، تقریباً در برابر آنچه داشت اتفاق می‌افتاد، تسلیم شدم. چشم‌هایش برنده‌تر از آنچه انتظار داشتم، بود. من به‌ندرت می‌توانم در مورد دیگران قضاوت کنم، اما فکر می‌کنم تصمیم درستی گرفت که از تدریس دست کشید.

دیالوگ

مرسدس

مرسدس کیبیاپی
رستم: این یارو وضع درستی نداره. یه دونه زد تو سر زندگیم، یه دونه زد تو سرش. برو تا خونتش پاتو نگرفته. اسی: (با صدای بلند که زن رستم بشنود) پس با اجازات من اینو می‌برم یه دو، سه روزی پیشم هست، برمی‌گردم.
رستم: ببین، به این ماشینم دل نیند. به روزی می‌شه عینهو اینا. (اشاره به ماشین‌های اسقاطی) اصلاً به چیزی که دل نداره دل نیند. می‌شه جسد.

فرهنگ و زندگی

کارت‌هایی که هویت دارند

شاید در نگاه اول صرف هزینه‌افزایش باشد؛ اینکه برای هر رده سنی یا ویژگی فردی مشخص، کارت مترویی در نظر گرفته شود. اما اگر دقیق‌تر نگاه کنیم، خواهیم دید که این کارت‌ها، ویژگی‌هایی دارند که برای استفاده بهتر و دقیق‌تر گروه مورد نظر مناسب است. از سوی دیگر تکنیک کارت‌ها، امکان ارائه خدمات بهتر را فراهم می‌کند. باین پیش فرض می‌خواهیم به چند نوع از کارت‌های طراحی شده برای افراد خاص، در آن سوی مرزها توجه کنیم که می‌تواند الگوهای خوبی برای خودمان هم باشد.

برای آنهايي که کوچکند: در بسیاری از کشورهای جهان، استفاده از مترو برای کودکان زیر ه سال مجانی است. این ویژگی برای بسیاری از وسایل حمل‌ونقل عمومی نیز به همین شکل است و از همین کارت می‌توان برای این منظور استفاده کرد. از سن ۱۰، هزینه‌ها نیمیها محاسبه می‌شود. این نکته به‌ویژه برای بچه مدرسه‌ای‌ها مهم است. کارت مترویی این افراد، طراحی خاصی ندارد.

پیش از ۲۰ سالگی: تا پیش از شروع ۲۰ سالگی، افراد کارت مترویی خاصی دارند. به این کارت در آمریکا MCard می‌گویند. اگر به یور کشایر در آمریکا سفر کنید، باین کارت حتی می‌توانید از اتوبوس نیز با تخفیف ویژه استفاده کنید.

معتبر تا شب تولد: از ۱۹ تا ۲۵ سالگی، افراد کارت مترویی ویژه خودشان را دارند. در این دوره سنی معمولاً افراد وارد دانشگاه

شده‌اند و به همین دلیل استفاده از مترو و اتوبوس به هر تعداد دفعاتی که از آنها استفاده کنند، نیمه‌پا و در خطوطی، مجانی است. روی این کارت معمولاً عکس افراد نیز حک شده است. این کارت تا آخرین روز ۲۵ سالگی فعال است اما درست از فردای آن روز، همه‌چیز تغییر خواهد کرد.

توانایی برای کم توانان: شکل کارت افراد نابینا، کم‌توان یا ناتوان جسمی نیز ویژه است. روی این کارت، عکس شخص حک شده است. از سوی دیگر به نقاط برجسته خط بریل مجهر بوده به‌راحتی در بین کارت‌های دیگر داخل کیف شخص قابل تشخیص است. این کارت به شکل اینترنتی قابل شارژ است. در پشت این کارت، مشخصات و نشانی فرد نوشته شده تا در صورت نیاز به کمک، از طریق این کارت بتوان اقدامات لازم را انجام داد.

شبه کارت منزلت: در آن سوی آب‌ها برای افراد بعد از سن بازنشستگی -بازنشستگی دولتی- کارت خاصی طراحی می‌شود. اقامت دائم در آن کشور شرط دیگر است. با پر کردن برگ اطلاعات بازنشستگی می‌توانید این کارت را دریافت کنید. استفاده از مترو و اتوبوس رایگان است اما مبلغ قطار، نیمه‌پاست.

ضیافت

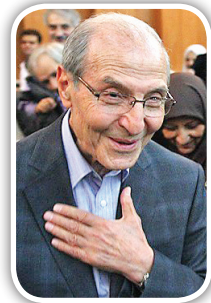
«تو، جای به آدم، راه می‌افتادی که به مسلمانو وادار کنی، برگرده، برای یه پهبودی شهادت بده...؟ برا یه چهود؟!
-آه من طرف حقم چیزی به من حکم نمی‌کنه برا اینکه پهبودی هستی طرف نباشم! آدم باش، پهبودی باش! آدم باش، مسلمان باش! آدم باش، هرچی می‌خوای باش...!»
چهارده یازده ساله‌ایم که در سوره که در گرمای تابستان در خنکی سایه ساختمانی بلندنشسته‌ایم و دیالوگ مرور می‌کنیم و بعد از معروف‌ها و تکیه‌کلام‌های مشهور، نوبت به تک جمله‌هایی می‌رسد که باید خیلی کمیایی باز باشی که یادت نباید که کجای کدام فیلم بوده و «که» به مادرش بگه می‌شنن ایکنی دهنه» را ممد الکی کجای «رضاموتوری» می‌گوید، در نوجوانی من بیشتر از تمام بچه‌محل‌ها کمیایی باز هستم. با تمام خامی و نادانستگی مخصوص این سال‌ها و البته همراه با خلوص و عشقی که هنوز بزرگ‌تر نشده‌ام که به آن لک بیفتد. زمان گذشت و از نوجوانی به بهار جوانی رسیدیم و آن عشق غریزی، همراه با آگاهی و شناخت شد و بی‌اعتنا به کنایه‌های مغرضانه راه خودمان را رفتیم. پای چیزی که درست بود ایستادیم. تسلیم نسیم‌ایم زود گذر نشدیم. برایمان مهم نبود که فحاشی به کمیایی یکی از الزامات ورود به عالم روشنفکری است؛ که اگر روشنفکری این است گویر پدرش... حالا ماییم و آقای کمیایی؛ عزیز عزیزانم که هنوز و همیشه هر اثرش شوری می‌افتند و اعلام حضوری است جوانانه و پر از حس و عاطفه و شناخت؛ که در ۱۱ سالگی‌اش همچنان خلق می‌کند و همچنان کافی قرارش با ما ایستاده است و به ستنز می‌اندیشد. بی‌پروای هر موج و جریان روزی و بی‌توجه به دشمنانه‌هایی که ستایشگران تاریکی، بیش

عکس: همشهری/ اثر: دانیال معمار

عکس: همشهری/ اثر: دانیال معمار

چهره ماندگار پزشکی درگذشت

استاد منوچهر دوایی، پزشک متخصص و عضو فرهنگستان علوم پزشکی ایران در ۸۶ سالگی درگذشت.

او از اعضای تیم پزشکی حضرت امام خمینی (ره) و فردی بود که شهید چمران را بدون بی‌هوشی عمل کرد. این چهره ماندگار پزشکی

ایران زمین عضو پیوسته فرهنگستان علوم پزشکی و از استادان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی نیز بود. وی تخصص جراحی با گرایش جراحی اطفال، جراحی سرطان و جراحی دستگاه گوش داشت و همچنین مؤلف و مترجم چندین کتاب پزشکی بود. منوچهر دوایی در سال ۱۳۸۵ در همایش تقدیر از پژوهشگران برگزیده نشان دانش و پژوهش گرفته است. مراسم تکریم توسط بنیاد نخبگان استناد خوزستان با حضور چهره‌های علمی و فرهنگی کشور، شاگردان ایشان و استعداد‌های برتر در سال ۱۳۹۶ برگزار و لوح ارج‌نامه بنیاد ملی نخبگان به ایشان اهدا شد.